

Forord

Denne 'Historisk Årbog fra Roskilde Amt for 1998' udgives i fortsættelse af årbogs-traditionen, 'en hovedhjørnesteen i Historisk Samfunds virke', som formandsberetningerne gennem mange år så rigtigt anfører. Imidlertid er udgivelsen af årbogen for 1998 et brud på den planlægning, Historisk Samfund og den afgangne formand har lagt, og som er annonceret i formandsberetningerne de seneste år og således også den i slutningen af dette årsskrift. Herefter skulle 'Roskilde Bys Historie' Bd. 2 og 3 udgøre årbogen for 1998 og 1999. Det store værk om Roskildes historie, der udgives omtrent samtidig med denne bog, vil dog alligevel komme til at stå på medlemmernes boghylder, blot som årbogen for 1999 og 2000 - en værdig markering af årtusindskiftet og en selvfølgelig forlængelse af årbogen for 1992 - 'Roskilde Bys Historie' Bd. 1.

På generalforsamlingen d. 26 maj 1998 kom det til en gennemgribende omvæltning i Historisk Samfund styre, idet Ernst Verwohlt efter 25 år på posten som formand og redaktør af årbøgerne havde besluttet at stoppe denne del af sit virke. Dette er i sig selv en grund til udgivelsen af årbogen for 1998 som et festskrift i taknemmelighed for de mange års indsats for Historisk Samfund. En anden og nok så festlig grund er, at Ernst Verwohlt den 1. oktober fylder 75 år. Det er en helt naturlig og selvfølgelig ting at markere ildsjælen Ernst Verwohlts mangeårige entusiastiske arbejde i vidt forskellige sammenhænge i Roskilde amt og Roskilde by, når der som nu oven i købet er den dobbelte lejlighed til det.

På trods af den korte frist formandsskiftet har dikteret, er det lykkedes at sammensætte en antologi over de temaer, som er Verwohlts interesser. Dette ikke mindst, fordi forfatterne ved henvendelsen udbrød: 'Ja, der kan jeg jo ikke undslå mig' eller straks var positive på trods af ferietid og andre gøremål.

Det første af temaerne omfatter naturligt nok Historisk Samfunds område, nemlig byens og amtets historie og arkæologi. Forfatterne er alle gamle kendinger fra samfundets foredragsaftener, og bidragene er enten 'nyheder' eller emner, der på den ene eller anden måde angår Verwohlt.

Det andet tema omfatter Verwohlts store hobby - heraldikken, hvor han er kendt som en af landets eksperter. De to artikler, forfattet af formanden og næstformanden i 'Heraldisk Selskab', er samtidig om emner, der hører til Verwohlts meritter, amts- og kommunevåbnene.

Det tredje tema står Ernst Verwohlt særlig nær; Gustav Wied Selskabet og dermed forfatteren og hans værker. Artiklerne om dette tema illustrerer sider af den store humorist og bringer også Verwohlt ind i billedet, dog ikke - af gode grunde - som offer.

Det fjerde og sidste tema omhandler Ernst Verwohlts arbejdsliv i Roskilde amt og hans forbindelser herigennem bl.a. med de store administrative reformer, der i 1970 førte til fundamentale ændringer i den kommunale struktur.

Et andet glimt fra det aktive arbejdsliv er hans bevidsthed om at formidle vor tids kunst til amtets borgere.

Festskriftet er produceret af firmaet Fisker og Schou, hvor Jørgen Fisker som repræsentant for Gustav Wied Selskabet har været både generøs og hjælpsom, hvilket der hermed takkes for.

Årsskriftet og festskriftet er blevet til under redaktion af Erling Bondesen, Rikard Dahl-Nielsen og Tove Jensen. Redaktørerne vil gerne rette en tak til alle, der har medvirket og givet gode råd under arbejdet, ikke mindst Inger Brønnum Verwohlt.

Indledning

